

Budżet Krakowa na rok 2020 w rękach radnych

2019-12-17

W połowie listopada prezydent Jacek Majchrowski przedstawił projekt budżetu Krakowa na 2020 rok. Wydatki zaplanowano w nim na poziomie 6 mld 657 mln zł, a dochody mają osiągnąć 6 mld 212 mln zł. Wszystkie inwestycje już rozpoczęte oraz te, dla których przygotowywana jest dokumentacja projektowa i decyzje administracyjne, będą realizowane. Projektem budżetu zajęli się już radni – pierwsze czytanie odbyło się 4 grudnia na sesji Rady Miasta Krakowa, drugie odbędzie się 18 grudnia.

Przyszłoroczne dochody miasta będą rekordowe, jednak – jak zaznacza prezydent Krakowa Jacek Majchrowski – dla części tych pieniędzy miasto jest tylko „przystankiem” w drodze do właściwych odbiorców. Chodzi przede wszystkim o program 500+, na który miasto dostaje dotację od rządu, oraz o część środków na edukację przekazywaną przez rząd w ramach subwencji oświatowej.

Dochody miasta

Na łączną sumę dochodów miasta planowanych w 2020 roku składają się:

- udział gminy w podatkach PIT i CIT (2 mld 014 mln zł),
- subwencje i dotacje z budżetu państwa (2 mld 014 mln zł),
- dochody własne gminy (1 mld 905 mln zł),
- środki ze źródeł zagranicznych (277 mln zł).

Udział Krakowa w podatku PIT ma w przyszłym roku wynieść 1 mld 824 mln zł (29 proc. dochodów miasta), będzie więc o około 55 mln zł wyższy od tegorocznych wpływów (1 mld 769 mln zł). Oznacza to znaczący spadek dynamiki wzrostu dochodów z tego tytułu, czego bezpośrednim powodem są zmiany w ustawie o PIT (zerowy PIT dla osób poniżej 26. roku życia, obniżenie stawki PIT z 18 proc. do 17 proc., zwiększenie kosztów uzyskania przychodu). Gdyby nie nowe rozwiązania ustawowe, wzrost dochodów z PIT mógłby w przyszłym roku osiągnąć poziom około 260 mln zł (czyli aż 15 proc., a tak Kraków może liczyć na jedynie 3-proc. wzrost).

Wyższe będą też wpływy do budżetu miasta z tytułu **udziału w podatku CIT**, co – jak podkreśla wiceprezydent Krakowa Andrzej Kulig – jest pochodną rozwoju przedsiębiorczości krakowian. Udział miasta w podatku CIT planowany jest w 2020 roku na poziomie 190 mln zł (w tym roku było to 156 mln zł).

Jeżeli chodzi o **subwencje i dotacje z budżetu państwa** (32 proc. dochodów miasta), to największym transferem jest subwencja oświatowa, którą w 2020 roku planuje się na poziomie 981 mln zł (tzw. promesa); w 2019 r. wyniosła 916 mln zł. Warto przypomnieć, że subwencja oświatowa jest naliczana na ucznia i jej wzrost wynika ze wzrostu liczby uczniów. W roku szkolnym 2018/2019 uczyło się w Krakowie o prawie 2700 uczniów więcej niż w poprzednim roku szkolnym. Różnica w wysokości subwencji oświatowej między 2018 a 2019 rokiem wyniosła 69 mln zł i wynikała właśnie ze zmiany liczby uczniów, a nie z uwzględnienia podwyżek dla nauczycieli.

Dochody własne stanowią około 30 proc. wszystkich dochodów miasta. Mowa tu m.in. o podatku od nieruchomości, opłacie za wywóz śmieci czy wpływach ze sprzedaży biletów komunikacji miejskiej.

– Dochody własne Krakowa również rosną i tu, oczywiście poza Warszawą, jesteśmy liderem wśród polskich miast. Notujemy niewielki wzrost dochodów z mienia, choć w porównaniu z innym miastami Kraków ma znacznie mniejsze możliwości dysponowania mieniem ze względu na problemy własnościowe – zaznacza wiceprezydent Krakowa Andrzej Kulig.

Wydatki miasta

W przyszłym roku wydatki miasta ogółem sięgną 6 mld 657 mln zł i będą o 11 proc. wyższe od wydatków zaplanowanych w poprzednim roku.

Wydatki bieżące zapewniają sprawne funkcjonowanie i utrzymanie miasta na odpowiednim poziomie.
Plan wydatków bieżących na rok 2020 wynosi 5 mld 489 mln zł.

– Największą pozycję stanowi edukacja, która pochłania około 26 proc. ogółu wydatków bieżących. Wydatki w tej sferze rosną o około 100–150 mln zł z roku na rok. Do realizacji zadań objętych subwencją oświatową miasto w 2019 r. dopłaciło z własnego budżetu około 430 mln zł – mówi prezydent Krakowa Jacek Majchrowski. Na oświatowe wydatki bieżące zaplanowano w 2020 roku kwotę 1 mld 682 mln zł (dla porównania w 2019 r. było to 1 mld 535 mln zł).

W przyszłym roku znacząco wzrosną wydatki bieżące na wsparcie dla rodzin – do wysokości 933 mln zł (dla porównania w 2019 r. było to 528 mln zł). Wydatki bieżące na transport i łączność wyniosą 763 mln zł. Jeżeli chodzi o procentowy udział tych kategorii w strukturze wydatków bieżących, to przedstawia się on następująco: edukacja – 30,6 proc., rodzina – 17 proc., a transport i łączność – 13,9 proc.

W stosunku do niektórych obszarów miasto przyjęło politykę dyscyplinowania wydatków bieżących – m.in. w takich działach, jak transport i łączność, sport czy kultura i ochrona dziedzictwa narodowego.

– Naszą intencją było ograniczanie wydatków bieżących. Proszę zauważyć, że wyraźny wzrost w tym zakresie następuje tylko na tych zadaniach, które są finansowane ze środków rządowych, takich jak program 500+. W przyszłym roku na realizację tego programu zaangażowane zostaną środki w wysokości około 700 mln zł, one przejdą przez kasę miasta i będą wyższe od tegorocznych o około 400 mln zł. Stąd bierze się znaczący wzrost wydatków w obszarze „Rodzina”. Natomiast wydatki bieżące, które miasto pokrywa z dochodów własnych, trzymane będą w ryzach – wyjaśnia zastępca prezydenta Krakowa Andrzej Kulig.

Plan wydatków inwestycyjnych na rok 2020 wynosi 1 mld 138 mln zł. – Priorytetem jest dla nas utrzymanie finansowania inwestycji, które są w realizacji, a więc trwa budowa, oraz zadań z podpisanymi umowami w formule „zaprojektuj i wybuduj”, gdzie aktualnie trwa etap opracowania dokumentacji projektowej wraz z uzyskaniem decyzji administracyjnych zezwalających na rozpoczęcie budowy – mówi prezydent Krakowa Jacek Majchrowski.

Poza tym konieczne było zapewnienie środków finansowych dla zadań, które posiadają bezzwrotne finansowanie zewnętrzne (głównie z UE), jak również dla przedsięwzięć realizowanych na podstawie porozumień i umów z partnerami zewnętrznymi (GDDKiA, MUW, ZDW, ZDP itd.). Nie można zapominać o inwestycjach realizowanych w ramach Budżetu Obywatelskiego Krakowa, które też wchodziły do łącznej puli wydatków majątkowych.

- Na kształt programu inwestycyjnego miasta wpływ ma bardzo duży, bo wynoszący około 25-30 proc., wzrost kosztów materiałów budowlanych, robocizny i energii elektrycznej. Z tego powodu konieczne było urealnienie, czyli dostosowanie planowanych nakładów finansowych do sytuacji w branży budowlanej – tłumaczy prezydent Majchrowski.

Wśród **inwestycji strategicznych**, czyli takich, których realizacja będzie miała znaczenie w skali całego miasta, dominują zadania związane z **systemem transportowym**. W budżecie zarezerwowano środki na rozbudowę ulic: Igołomskiej, Kocmyrzowskiej i Myślenickiej, a także na rozbudowę alei 29 Listopada. Inne duże przedsięwzięcia to budowa linii tramwajowej Krowodrza Górka – Górka Narodowa, modernizacja torowisk wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz przebudowa stacji kolejowej SKA Swoszowice wraz z budową parkingu Park & Ride.

W przyszłorocznym budżecie uwzględniono środki na trzy inwestycje strategiczne w obszarze **kultury**, a mianowicie: rewaloryzację siedziby Muzeum Inżynierii Miejskiej, gdzie powstanie nowoczesne muzeum nauki i techniki, rewaloryzację Pałacu Krzysztofory oraz budowę Centrum Muzyki. Istotnym przedsięwzięciem strategicznym w zakresie **sportu** będzie budowa basenu przy ul. Eisenberga.

Inwestycje programowe są mniej kosztowne niż inwestycje strategiczne, ale wpływają na podniesienie komfortu życia krakowian i zapewniają równomierny rozwój miasta. Największe tego typu inwestycje **zaplanowano w działach**:

- transport i łączność (152 mln zł) – m.in. przebudowa ul. Królowej Jadwigi oraz ul. Glinik, budowa ścieżek rowerowych, budowa chodników,
- ochrona i kształtowanie środowiska (123 mln zł) – m.in. przebudowa parku im. Jerzmanowskich, park Zakrzówek, rewitalizacja kamieniołomu Libana, rewitalizacja nowohuckich podwórek, rewitalizacja parku Jordana, park sensoryczny na os. Tysiąclecia,
- kultura i ochrona dziedzictwa narodowego (75 mln zł) – m.in. adaptacja budynku dawnej Zbrojowni na Muzeum Fotografii, rewitalizacja fortu Łapianka,
- oświata i wychowanie (58 mln zł) – m.in. budowa szkół na os. Gotyk i os. Kliny, termomodernizacja budynków oświatowych,
- zdrowie (47 mln zł) – m.in. termomodernizacja szpitala im. Żeromskiego, przebudowa szpitala im. Narutowicza, przebudowa Miejskiego Centrum Opieki,
- sport i rekreacja (41 mln zł) – m.in. rewitalizacja boisk, budowa basenów przy SP nr 155 i przy SP nr 5,
- mieszkalnictwo (21 mln zł) – m.in. budowa zespołu budynków mieszkalnych (ul. J.K. Przyzby, ul. Zalesie, ul. Wańkowicza).

Na koniec warto wspomnieć, że rosnącym wydatkiem w budżecie Krakowa jest także tzw.

„janosikowe”, czyli system dofinansowywania, który polega na przekazywaniu przez bogatsze samorządy części dochodów na rzecz biedniejszych gmin. W 2019 r. Kraków wypłacił z tego tytułu ponad 92 mln zł. W 2020 r. będzie to kwota ponad 116 mln zł.

Problemem, z którym od wielu lat zмага się miasto, jest niedofinansowanie zadań zleconych z zakresu administracji rządowej. Dlatego Kraków zdecydował się na złożenie pozwów przeciwko Skarbowi Państwa. 19 grudnia 2018 r. Sąd Okręgowy w Krakowie przychylił się do pierwszego pozwu (obejmującego rok 2011 i tylko części zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wykonywanych przez miasto) i wydał wyrok, na mocy którego Skarb Państwa musi zapłacić Gminie Miejskiej Kraków 3,8 mln zł za zadania, które Małopolski Urząd Wojewódzki zlecił UMK. Drugi pozew z tytułu nieprzekazania gminie w odpowiedniej wysokości dotacji na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej obejmuje kolejne lata: 2012–2018 i kwotę 46,8 mln zł.

Zobacz także:

- [Projekt budżetu Miasta Krakowa 2020 \[PDF\]](#)